

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2001, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 73/1
tel: + 373 (22) 274 565, 273 443; fax: + 373 (22) 270 606; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 30.09.2021

Nr.ASER-49

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art.41 al Legii concurenței nr.183/2012, art.12 și art.20 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr.331/2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,

analizând raportul privind monitorizarea schemei de ajutor de stat existent referitor la aplicarea cotei reduse a taxei pe valoarea adăugată la importul și/sau livrarea medicamentelor, la alcoolul etilic nedenaturat, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, precum și la medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate, inclusiv materialele anexate,

A CONSTATAT:

1. În conformitate cu art.341 din Acordul de Asociere între Republica Moldova pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte (în continuare – Acordul de Asociere), unul din angajamentele asumate de Republica Moldova este alinierea schemelor de ajutor de stat, instituite înainte de 16.08.2013, la acquis-ul Uniunii Europene în materie de ajutor de stat, în termen de 8 ani de la data intrării în vigoare a Acordului de Asociere.

2. Potrivit art.3 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat (în continuare - Legea cu privire la ajutorul de stat), ajutor existent este ajutor de stat, respectiv schemă de ajutor de stat sau ajutor individual, care exista înainte de intrarea în vigoare a Legii menționate supra (data de 16.08.2013).
3. În corespundere cu prevederile art.19, alin.(3) al Legii cu privire la ajutorul de stat, furnizorul ajutorului de stat urmează să prezinte Consiliului Concurenței toată informația necesară pentru Registrul ajutoarelor de stat.
4. În temeiul art.20 al Legii cu privire la ajutorul de stat, Consiliul Concurenței are obligația să monitorizeze ajutoarele de stat existente în derulare pentru a verifica respectarea prevederilor actelor juridice în baza cărora acestea au fost acordate.
5. În conformitate cu art. 340 alin.(1) din Acordul de Asociere, ajutoarele de stat se evaluează pe baza criteriilor care decurg din aplicarea normelor în materie de concurență aplicabile în Uniunea Europeană, în special a articolului 107 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și a instrumentelor de interpretare adoptate de instituțiile Uniunii Europene, inclusiv jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene.
6. În conformitate cu art.12 al Legii cu privire la ajutorul de stat, în cazul că în urma activității de monitorizare a unui ajutor de stat existent Consiliul Concurenței constată că ajutorul de stat existent nu mai este compatibil cu prezenta Lege, acesta cere furnizorului să ia măsurile necesare pentru a elimina incompatibilitatea respectivă.
7. Măsura de sprijin, care face obiectul de analiză a prezentei decizii, a început a fi acordată înainte de intrarea în vigoare a Legii cu privire la ajutorul de stat, fiind astfel ajutor de stat existent în sensul art.3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, care în virtutea obligațiilor asumate în Acordul de Asociere, urmează a fi aliniat la prevederile acquis-ului Uniunii Europene în materie de ajutor de stat.

I. Contextul măsurii de sprijin

- 8.** Măsura de sprijin constă în aplicarea cotei reduse T.V.A., în mărime de 8%, pentru:
- 1) medicamentele de la pozițiile tarifare 3001-3004, atât indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cât și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;
 - 2) alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și;
 - 3) medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate.
- 9.** Măsura de sprijin nominalizată este acordată în baza art.96, lit.b), liniuța a doua din Codul Fiscal nr.1163/1997 (în continuare - Codul Fiscal).

II. Beneficiarii măsurii de sprijin

- 10.** Potrivit art.3 din Legea cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață.
- 11.** Obiectul aplicării cotei reduse a T.V.A., conform art.96, lit.b), liniuța a doua din Codul Fiscal, sunt medicamentele de la pozițiile tarifare 3001-3004, atât indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cât și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, și alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate.
- 12.** Subiecții impozabili cu T.V.A. sunt persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător și sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., iar la import obligația dată o au, inclusiv și neplătitorii de T.V.A..
- 13.** T.V.A. reprezintă un impozit indirect, prin urmare, la examinarea măsurii de sprijin nominalizate este necesar de a identifica beneficiarul efectiv al acesteia.

14. În cazul achitării T.V.A. la buget, subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori ai T.V.A., li se permite deducerea sumei T.V.A. achitată sau care urmează a fi achitată furnizorilor plătitori ai T.V.A., pe valorile materiale procurate pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Astfel, mecanismul de deducere permite unei persoane impozabile să deducă din T.V.A. colectată de la cumpărător, T.V.A. care a fost facturată de furnizor.
15. La importul pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mărfurilor de către un subiect care desfășoară activitate de întreprinzător, dar nu este înregistrat în calitate de plătitor T.V.A., acesta va raporta suma T.V.A. achitată la costuri sau cheltuieli.
16. În conformitate cu art.20 al Legii nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, distribuirea medicamentelor și altor produse farmaceutice se efectuează prin rețelele de distribuție angro și cu amănuntul. *Distribuirea angro* se efectuează prin intermediul întreprinderilor autohtone de producție farmaceutică, laboratoarelor de microproducție și depozitelor farmaceutice care dețin licența respectivă, eliberată în conformitate cu legislația în vigoare. Iar, *distribuirea cu amănuntul* se realizează prin intermediul farmaciilor care dețin licența eliberată în conformitate cu legislația în vigoare.
17. Modul reglementat de formare a prețurilor la medicamente este expus în Hotărârea Guvernului nr.603/1997 despre aprobarea Regulamentului privind formarea prețurilor la medicamente și alte produse farmaceutice și parafarmaceutice (în continuare - Hotărârea Guvernului nr.603/1997).
18. Prețul de comercializare a medicamentelor (cu ridicata și amănuntul) este format din prețul de achiziție, coeficientul adaosului comercial și coeficientul taxei pe valoarea adăugată.
19. În temeiul art.6, alin.(3) din Legea nr.1409/1997 cu privire la medicamente și pct.2 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr.603/1997, prețul de livrare și prețul de achiziție al medicamentelor nu va depăși plafonul de preț inclus în Catalogul național al medicamentelor.

20. Conform pct.4 din Anexa la Hotărârea Guvernului nr.603/1997, la comercializarea medicamentelor se admite aplicarea unui adaos comercial în limita: 15% din prețul cu ridicata al întreprinderilor care importă și/sau distribuie medicamente și 25% din prețul cu amănuntul plasat de către farmacii.
21. Dat fiind faptul că coeficientul adaosului comercial, precum și prețul de achiziție al medicamentelor, sunt subiect al coordonării și reglementării de către stat, se constată că nivelul cotei T.V.A. va avea impact direct asupra prețului de comercializare a medicamentului. Astfel, ca urmare a aplicării cotei reduse a T.V.A., prețul de comercializare (inclusiv T.V.A.) a medicamentelor va înregistra o diminuare din contul diferenței cotei standard T.V.A. (20%) versus cotei reduse T.V.A. (8%).
22. Cât privește aplicarea cotei reduse T.V.A. asupra alcoolului etilic nedenaturat, în calitate de materie primă medicamentoasă, aceasta va avea impact asupra deducerii T.V.A. achitat la buget pentru întreprinderile înregistrate ca plătitoare T.V.A. În cazul subiecților neplătitori de T.V.A., administrarea măsurii în cauză se va reflecta asupra costului produsului spre vânzare.
23. Adicional, se relevă că scopul primordial al aplicării măsurii de sprijin examinate constă în asigurarea prețurilor disponibile la medicamente pentru toate categoriile de populație.
24. În contextul celor expuse mai sus, se constată că beneficiarii efectivi ai aplicării măsurii de sprijin examinate reprezintă consumatorii - persoane fizice care nu desfășoară activitate economică.
25. Prin urmare, beneficiarul măsurii de sprijin în cauză nu este beneficiar în sensul Legii cu privire la ajutorul de stat.

III. Experiența Uniunii Europene

26. Potrivit pct.27 din Decizia Comisiei Europene nr.SA 33206 (2015/NN) – *Presupusul ajutor de stat ilegal acordat Asociației Germane de Tineret - măsuri fiscale*, scutirile de la plata T.V.A. la nivel național pot fi acordate numai în cadrul Directivei nr.2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (în continuare - Directiva nr.2006/112/CE).

27. În pct.29 al Deciziei Comisiei Europene menționată supra, se constată faptul că scutirea de la plata TVA nu constituie ajutor de stat în cazul în care această facilitate este acordată în conformitate cu prevederile Directivei nr.2006/112/CE.
28. Conform pct.29 al Directivei 2006/112/CE, în statele membre ale Uniunii Europene se fixează o cotă standard minimă T.V.A. de 15%, sub rezerva unor revizuiți. Statele membre au dreptul să aplice, în afară de cota standard, una sau două cote reduse¹, reprezentând un procent din baza de impozitare, care nu poate fi mai mic de 5%². Cotele reduse se pot aplica exclusiv livrărilor de bunuri și prestărilor de servicii prevăzute în Directiva de referință., într-o listă limitativă.³, care include bunuri și servicii de primă necesitate, bunuri și servicii cu caracter social și cultural, precum și servicii cu mare aport de forță de muncă.
29. În corespundere cu pct.3, Anexa III la Directiva 2006/112/CE, statele membre pot aplica cote reduse la produsele farmaceutice de tipul celor utilizate pentru îngrijirea sănătății, prevenirea bolilor și ca tratament în scopuri medicale și veterinare.
30. În baza informației Direcției Generale pentru Impozitare și Uniune Vamală a Comisiei Europene⁴, la situația din 01 Ianuarie 2020, 23 state membre ale Uniunii Europene aplică cote reduse T.V.A. la unele categorii de produse farmaceutice.

Reieșind din constatările expuse, în vederea realizării angajamentelor asumate prin art.340 și art.341 ale Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014, în temeiul art.39, lit.j) și art.41, alin.(1), lit.q) al Legii concurenței nr.183/2012 și art.3, art.12 și art.20 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței,

¹ Art.98 a Directivei 2006/112/CE

² Art.99 a Directivei 2006/112/CE

³ Anexa III a Directivei 2006/112/CE

⁴ https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

DECIDE:

1. Măsura de sprijin acordată în baza prevederilor art.96, lit.b), liniuța a doua din Codul Fiscal, referitor la aplicarea cotei reduse a taxei pe valoarea adăugată, în mărime de 8%, la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001-3004, atât indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cât și autorizate de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la alcoolul etilic nedenaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890910, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate, nu constituie ajutor de stat în sensul art.3 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat.
2. Ministerul Finanțelor, Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal de Stat vor exclude măsura de sprijin acordată în baza prevederilor art.96, lit.b), liniuța a doua al Codului Fiscal din lista schemelor de ajutor de stat existent.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Finanțelor, Serviciului Vamal și Serviciului Fiscal de Stat.
4. Partea dispozitivă a Deciziei va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ion MAXIM

Vicepreședinte